

Čís. 7581.

Zákon ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří.

Ježto zákon vyhradil ústřední sociální pojišťovně určitý vliv na administrativní vedení okresních nemocenských pojišťoven, najmě výběr a ustanovení vedoucích úředníků, není okresní nemocenská pojišťovna oprávněna rozhodovati o místech svých vedoucích úředníků.

Ten, kdo nemá u okresní nemocenské pojišťovny postavení ředitele nebo vedoucího úředníka, nemá nároku na funkční služné.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1927, Rv II 605/27.)

Úředník okresní nemocenské pojišťovny v B. domáhal se žalobou, o niž tu jde, na žalované okresní nemocenské pojišťovně v B., by bylo zjištěno, že podle smluv mezi stranami uzavřených, najmě podle služební pragmatiky pojaté do kolektivní smlouvy, upravené tarifní komisí ze dne 4. července 1924, přísluší žalobci u žalované pojišťovny místo vedoucího úředníka s titulem ředitele, jakož i nárok na funkční přídavek a že žalovaná jest povinna to uznati. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolání, opírající se o dovolací důvody podle čís. 2 a 4 § 503 c. ř. s., není opodstatněno. Zákonem ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří byla nově provedena organizace nemocenského pojištění a působnost nových okresních nemocenských pojišťoven byla podstatně rozšířena též na agendu invalidního a starobního pojištění, částečně na ně ústřední sociální pojišťovnou přenesenou. Z tohoto důvodu vyhradil zákon ústřední sociální pojišťovně také určitý vliv na administrativní vedení okresních nemocenských pojišťoven, zejména bylo jí přiznáno právo ustanoviti vedoucí úředníky těchto okresních pojišťoven (§ 69 zák.). Jestliže tedy zákon z důvodu změněné organizace, která činí i zvýšené požadavky na úředníky okresních pojišťoven, vyhradil výběr a ustanovení vedoucích úředníků okresních nemocenských pojišťoven ústřední sociální pojišťovně, není žalovaná okresní nemocenská pojišťovna vůbec oprávněna rozhodovati o místech svých vedoucích úředníků, poněvadž by tím jednala proti výslovnému předpisu zákona, a žalobce nemůže ani z dřívějšího svého smluvního ustanovení u zrušené okresní nemocenské pokladny v K., ani z předpisu § 269 zák. čís. 221/1924, který spornou otázku služebního postavení úředníků převzatých od zrušených nemocenských pokladen neřeší, odvozovati povinnost žalované okresní pojišťovny v B., by uznala, že mu u ní přísluší místo vedoucího úředníka s titulem ředitele. Žalobcův nárok není tudíž v tomto směru opod-

statněn. Nemá-li však žalobce u žalované pojišťovny postavení ředitele nebo vedoucího úředníka, nepřísluší mu ani nárok na funkční služné, které jest právě podmíněno výkonem služby vedoucího úředníka, jak již správně dolíčily nižší soudy, a takové služby žalobce nekoná. Posuzuje-li se věc s tohoto právního hlediska, nemá pro rozhodnutí sporu podstatné důležitosti okolnost, že žalobce byl u zrušené nemocenské pokladny v K. smluvně ustanoven ředitelem, a nebyl-li o ní připuštěn odvolacím soudem důkaz výslechem stran, nelze ani jeho řízení vytýkati důvodně vadnost (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 7582.

Vznesena-li námitka nedostatku oprávněnosti ku sporu, jest se jí soudu zabývati dříve, nežli se pustí do jednání ve věci samé.

Námitku (nedostatku oprávněnosti ku sporu) lze proti výpovědi z nájmu vznést i v dodatku k prvnímu podání, jen když se tak stalo v osmidenní lhůtě.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1927, Rv II 746/27.)

K námitkám vypovězené pozůstalosti po Bernardu K-ovi z nájmu ponechal procesní soud první stolice výpověď v platnosti, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a uložil odvolacímu soudu, by o odvolání znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Odvolání vytýkalo prvnímu soudu, jak praví též odvolací rozsudek, neúplnost řízení, pokud rozsudek první stolice zjišťuje, že sporná nájemní smlouva byla sjednána s Bernardem K-em a ne s firmou »Bernard K.« v P. Odvolání vytýkalo tudíž prvnímu soudu vadné řešení otázky pasivní legitimace žalované k sporu. Odvolací soud se s touto výtkou neobíral, máje za to, že toho není třeba, když o odvolání a s ním též o výpovědi lze i bez toho rozhodnouti. Než právem vytýká dovolání odvolacímu rozsudku mylné právní posouzení věci (§ 503 č. 4 c. ř. s.), když, neřeše otázku pasivního oprávnění, rozhoduje ve věci, jakoby žalovaná ke sporu byla oprávněna, ačkoli podle námitek proti výpovědi k němu prý oprávněna není. Námitka nedostatku oprávnění ku sporu není sice námitkou procesuální, k níž by bylo přihlížeti z moci úřední, nýbrž je námitkou ve věci samé, k níž lze přihlížeti jen, byla-li stranou vznesena. Avšak to se tu stalo a námitka ta má pro řízení sporu rozhodný význam. Pokud totiž oprávnění ku sporu jest sporné, není zájmu, řešiti otázku, zda zažalovaný nárok je vůbec po právu, neboť, nutno-li námitce vyhověti, schází tím se všeho dalšího jednání. Nemáť za-
jisté ani smyslu ani účelu, řešiti spor po stránce věcné, když je jisto,